

Hållbar utveckling från ett afrikanskt perspektiv

I Afrika finns en hel del erfarenheter av att bedriva miljömässigt hållbar utveckling. Men det är inte alltid så säkert att utländska biståndsgivare intresserar sig för att ta del av denna kunskap. För att råda bot på detta står det afrikanska perspektivet i fokus i det sidastödda projekt som går under beteckningen ”Afrikanska perspektiv på utveckling”. Målet är att stärka de afrikanska rösterna om hållbar utveckling, och hjälpa till att sprida lokala kunskaper över hela kontinenten.

Med EU-stöd och bistånd från Sverige, Danmark och Finland har en mötesplats för experter från olika delar av Afrika skapats.

Projektet inleddes med att ett hundratal afrikanska experter kontaktades av det danska institutet Scandinavian Seminar College. Experterna uppmanades skriva förslag på fallstudier som redan idag är exempel på hållbar utveckling från den egna regionen. Av hundratalet förslag valdes ett fyrtiotal ut av en afrikansk expertpanel, som sedan utgjorde diskussionsmaterialet vid två olika seminarier om hållbar utveckling. Ett hölls i Abidjan i Elfenbenskusten, där frågor som rörde Västafrika diskuterades. Det andra seminariet hölls i Harare i Zimbabwe och satte södra och östra Afrika i fokus.

Hållbar utveckling är en central fråga i Afrika. Miljön utsätts redan för svåra påfrestningar, samtidigt som det är nödvändigt att höja levnadsstandarden. Deltagarna på seminarierna analyserade frågor som bland annat handlade om hur man kombinerar traditionell miljökunskap med modern teknologi, hur det lokala samhället kan uppmuntras att delta i ett hållbart utvecklingsarbete, och vilken roll staten kan och bör spela i Afrika.

Ytterligare artiklar, analyser och diskussioner har följt på seminarierna, och denna samlade kunskap sprids nu på olika sätt. Bland annat har en bok och en cd-rom producerats. Det är en viktig del av projektet, eftersom de afrikanska forskarna har svårt att nå ut med sin kunskap. Kontaktnäten mellan olika forskare och projekt i Afrika ofta är svaga, och det är svårt att sprida viktiga insikter.

De femtiotal afrikanska forskare som deltagit i projektet har gett uttryck för en rad olika åsikter. Samtidigt var det slående att deras erfarenheter har lett fram till samma övergripande slutsatser. Följande punkter betecknades som centrala för en hållbar utveckling i Afrika:

- Myndigheter och andra institutioner måste förändras så att man kan hantera de nya frågor en hållbar utveckling kräver.
- Människor måste ges möjlighet att påverka och ta ansvar för miljön genom att få bruksrätt till den mark de använder. Folk förstår oftast mycket väl vikten av att handskas varsamt med naturresurser, men om man inte har rätt till marken man brukar, är man mindre beredd att anstränga sig för att uppnå mer långsiktiga fördelar.
- Såväl modern som traditionell kunskap måste utnyttjas. Inom till exempel jordbruket och örtmedicin kan goda synergieffekter uppstå i mötet mellan traditionell och modern kunskap.
- En central roll för regeringen är att stödja de initiativ som kommer från folket. Den lokala teknologin och kunskapen måste utnyttjas till fullo.

Diskussionerna inom projektet har gett stor uppmärksamhet bland olika biståndsgivare. På ett uppföljningsseminarium i Bryssel uppmanades ett hundratal deltagare från bland annat EU-kommissionen, EU-länderna och enskilda organisationer att i framtiden lyssna mer på Afrikas egna experter. De lärdomar som lades fram på seminariet var bland annat att givarna satsar för litet på uppföljning av stödet och inte intresserar sig tillräckligt för att lära sig något nytt. Givarna måste grunda sina insatser på den kompetens och de resurser som redan finns på plats. Man konstaterade att kompetensen i Afrika har ökat enormt de senaste 20 åren och att givarna därför måste bli mer lyhörda för afrikansernas egna åsikter och kunskap.

Planer finns nu på att de afrikanska experterna ska fortsätta arbetet i en andra fas av projektet, för att utveckla policyfrågorna utifrån de fyra huvudpunkter som nämns ovan.

Mer information: www.cdr.dk/sscafrica/

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, info@sida.se